

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie **M 480**—, z odnośnieniem do domu **M 520**—, Zamieszkała **M 540**—, Zagranicą **640**—

Ogłoszenia. Wiersz nonparelowy w zwykłych ogłoszeniach Mk 30. — Układ tabelaryczny Mk 40. — Drobne od wyrazu Mk 10. — Matrymonialne i korespondencja przyw. Mk 15. Nadeślane Mk 75. — Nekrologi Mk 40. — Komunikaty po kronice Mk 90. — Głosy puoi. i dział ekonom. Mk 90. — Na 1 stronie lub przed tekstem Mk 120. — Ogłoszenia zagran. 50%, drożej. Zarządniki przyjmują się wedle umowy. Wszelkie komunikaty należy nadsyłać **wprost** do Admin. „Gonia Krakowskiego”. Komun. przestawch Redakcyi uwzględniać się **nie będzie**.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

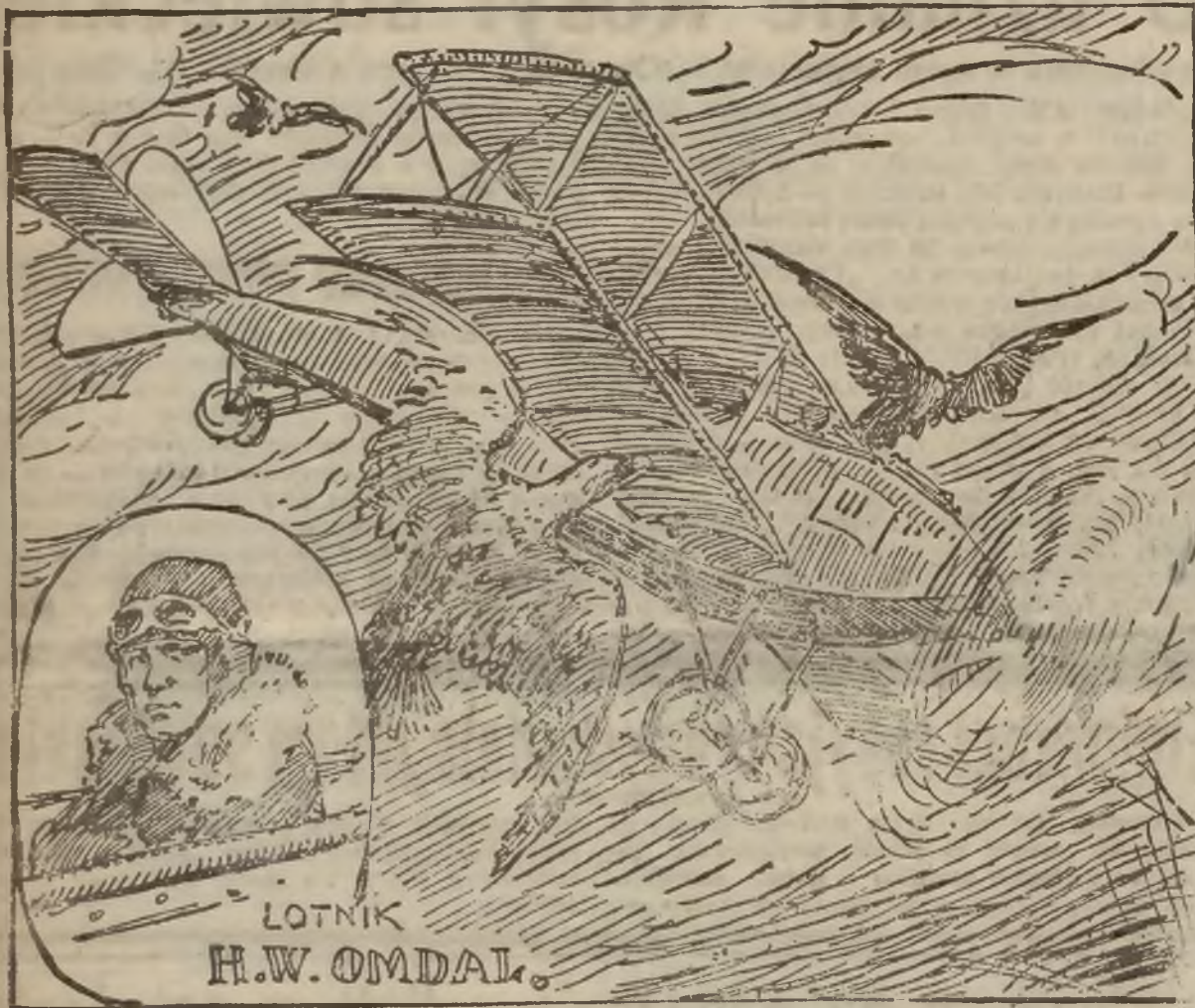
Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 88.

Kraków, czwartek 30. marca 1922 r.

Rok V.

Lotnik w walce z orłami.

(Opiszenie wewnątrz numeru na str. 6).

PORCELANA i KRYSZTAŁY

wykwintne wyroby z pierwszorzędných fabryk
oraz

NACZYNNIA PRAKTYCZNE

dla urządzeń kawiarnianych po cenach konkurencyjnych

ADOLF EDER, Kraków, Floryańska 6, Tel. 2231

Pokojowy budżet państwa polskiego

Expose min. Michalskiego. — Pierwszy budżet, obejmujący całokształt gospodarki państwowej.

Warszawa (tel. wł. M.). Trzeba być sprawiedliwym: Sejm ustawił dopiero na początku swego czterolecia po raz pierwszy wysłuchał dziś expose ministra skarbu zakrojonego na miarę europejską. Przeszło 3 godziny trwało przesłuchanie p. dra Michalskiego. Mało było w ciągu mowy retoryki mało słów pięknych, na przemian składały się fakty i cyfry. A faktów i cyfr musiało być dużo, już chociażby dlatego, że był to pierwszy budżet, obejmujący całokształt gospodarki całego państwa.

Zaraz po ukończeniu mowy dra Michalskiego rozdano posłom i dziennikarzom expose wydrukowane. Jest to okazała broszura, obejmująca

53 stron białego druku in quarto. Uzupełniają to expose trzy księgi: żółta, niebieska i szara.

Księga żółta podaje zestawienie preliminarznych i rzeczywistych wydatków i dochodów Rzeczypospolitej polskiej do końca 1920 roku, oraz zestawienie przewidywane wydatków i dochodów za rok 1921. Księga niebieska zawiera zestawienie długów i gwarancji finansowych Rzeczypospolitej polskiej według stanu z dnia 21 grudnia 1921 roku. Księga szara omawia zagraniczny handel towarów Polski w latach 1920—1921. Zawierają one obok objaśnień także tablice statystyczne i grafiki.

Zwrócić należy uwagę na jeden niezmiernie

OWOCE POŁUDNIOWE

jak I-a I-a Figi „Calamata” w małych wiankach po cenie 650 Mk. za 1 kg., Pomarańcze, Cytryny, Chleb ś. Jana, Orzeszki amer.

poleca po cenach najniższych

P. T. Kupcom, Ko-kom rolniczym i Kooperatywom

M. WENCEL i SPOŁKA

Kraków, ulica Józefa 5.

wagi szczegóły z przemówienia ministra skarbu. Oto istnieje zamiar przeprowadzenia z końcem b. r. pełnowartościowej waluty polskiej. Już obecnie przeznaczonym zostaje pierwszy miliard marek na utworzenie Banku Państwowego.

Mowa ministra Michalskiego wywarła w kołach poselskich wrażenie dodatnie. Expose to zajęło całe prawie posiedzenie wtorkowo Sejmu.

Budżet za czas miniony i bieżący

Warszawa (PAT). Przystępując do właściwego tematu, wykazuje minister Michalski, że ogólny bilans dochodów i wydatków rzeczywistych od czasu powstania państwa polskiego, to jest od listopada 1918 roku do 31 grudnia 1921 r.

przedstawia się w całym państwie jak następuje:

Wydatki 324.119.389.645 Mkp., dochody 102 miliardów 130.658.594 Mkp., niedobór 223.938.731.050 Mkp. W dochodach ogólnych przeważają dochody ministerstwa skarbu, wynoszące w tym trzechleciu 84,47% ogólnej sumy, to znaczy, że ciężar utrzymania państwa leży prawie wyłącznie na podatkach, opłatach celnych i monopolach. Jest to stan na wskroś niezdrowy, który musi bezwzględnie jak najrychlej ulec zmianie.

Obraz ten uzupełnić należy stanem długów. Dnia 31 grudnia 1921 roku stan długów wewnętrznych wynosił przeszło 251 miliardów marek polskich. Długi zaś zagraniczne Polski w przeliczeniu na dolary według notowań giełdy nowojorskiej z tegoż dnia wynosiły przeszło 283 milionów dolarów. Minister zaznacza, że jak największą wagę przywiązywać należy do tego, aby zobowiązania wobec zagranicy były w oznaczonych terminach punktualnie regulowane, bo tylko wtedy Polska uchodzić będzie za solidnego dłużnika i punktualnego płatnika.

Mówiąc o zobowiązaniach zagranicznych, minister wyraża Francji za jej pomoc w ciężkich dla nas czasach podziękowanie i ze czcią i wdzięcznością wymienia nazwisko Hoovera, wyrażając pod adresem amerykańskiego wydziału ratunkowego „Komitetu pomocy dzieciom” i Hoovera prośbę, aby owocną akcją, której likwidacja projektowana jest na dzień 1 czerwca b. r., przedłużono do końca bieżącego roku. W końcu z zadowoleniem przypomina minister o większej transakcyi, dokonanej w ostatnich dniach w Londynie.

Przechodząc do omówienia budżetu na rok 1922, zapewnia minister, że dąży usilnie, aby budżet zawierał prawdę, bez żadnych upiększeń, bo tylko taki budżet będzie wobec społeczeństwa i zagranicy aktem ścisłej i bezwzględnej diagnozy całego naszego życia państwowego. Budżet wykazuje: w wydatkach 501.633.969.594 Mkp., w dochodach 458.020.314.425 Mkp., niedobór więc 143.613.655.169 Mkp. Przedłożenie budżetu w ciągu pierwszego kwartału nie czyni budżetu liberalitycznym, lecz ujawnia rozporządność środków finansowych państwa. Po raz pierwszy budżet obejmuje wszystkie trzy zabory, z wyjątkiem Śląska, co ma doniosłe znaczenie dla państwa.

go zobrazowania życia państwowego. Po raz pierwszy też wyodrębniono budżet inwestycyjny.

Minister przeszedł następnie do charakterystyki poszczególnych części budżetu. Z wywodów ministra wynika, że budżet administracji wojskowej na rok bieżący, wykazujący w rozrachunkach sumę okragłą 153 miliardy, jest budżetem nawskróś pokojowym. Polska przed całym światem składa dowód, że chce żyć w spokoju, że nie ma zamiaru prowokować jakiegokolwiek wojny i że tendencje pokojowe rządu polskiego wypowiada się u nas nie tylko w słowach, lecz że stanowi on istotną podstawę polityki pokojowej. Pokojowość budżetu — co minister podkreśla w porozumieniu z ministrem spraw wojskowych — nie odbija się ujemnie na technice ani pogotowiu armii i jej sprawności. Armia nasza jest każdej chwili gotową do obrony granic i odparcia niebezpieczeństwa, jakie mogłoby grozić.

Budżet na rok 1922 zamyka się deficytem. Deficyt budżetowy w gospodarstwach państwowych jest dzisiaj zjawiskiem niemal powszechnie światowym w państwach zwycięskich i zwyciężonych. Nawet kraje, które nie brały bezpośredniego udziału w wojnie światowej, walczą dzisiaj z niedoborami budżetowymi. Najlepszym przykładem Szwajcaryja. Nie więc dziwnego, że i Polska, która dopiero 1921 rok przeżywa w sporze budżetowym, niedoborami.

We wszystkich państwach ministrowie skarbu przeprowadzają budżetową likwidację wojny światowej. Omówiwszy w dalszym ciągu budżet inwestycyjny państwowych, oraz sprawę obciążenia podatkowego, osobny ustęp poświęcił minister sprawie materialnego uposażenia urzędników, która uważa za jedno z najważniejszych zagadnień państwowych i wykazuje co uczynił tak dla unifikacji, jak i dla regulacji uposażeń urzędniczych. Sprawa ta jednak — zdaniem ministra — nie może być rozstrzygnięta zadowalająco przed osiągnięciem stabilizacji waluty. Warunkiem zaś stabilizacji waluty jest unormowanie stosunków gospodarczych i finansowych państwa.

Podkreślając konieczność rozwoju przemysłu i powiększenia wywozu minister kończy swe przemówienie słowami:

Wierzę niezłomnie, że wszystkie grupy i stronnictwa mimo różnic zapatrywań, które je dzielą, przyczynią się do podniesienia poziomu gospodarczego Polski i oparą przyszłość Polski na planowej podstawie. Wierzę, że ten pierwszy Sejm, który dał odrądownej Polsce konstytucję, ustawę o daninie i o środkach poprawy gospodarczej, nie rozjeżdża się, zanim pierwszego tego budżetu, obejmującego całość państwa nie zbada i nie utrwali. Bo jakkolwiek wszystkie te różnice i spory istnieją, to jednak u nas dla wszystkich stronnictw jedynym dogmatem i najważniejszym hasłem jest hasło: „salus rei publicae suprema lex!”

Warszawa (PAT) Po przemówieniu ministra Michalskiego rozległy się buczne oklaski i brawa. Dyskusya nad exposé prezydenta ministrów oraz ministra skarbu odczęła się w następnym tygodniu. Następnie po krótkim referacie p. Opałi (N. Z. L.) Izba przyjęła w drugim czytaniu ustawę o przedłużeniu okresu urzędowania organów samorządowych w byłym zaborze rosyjskim.

Następne posiedzenie odbędzie się we czwartek o godzinie 4 popołudniu.

Przed rozwiązaniem Sejmu wileńskiego

Wilno (A. W.) We wtorek odbędzie m. m. Sejm wileński Łokucyjewski naradę z wice-marszałkiem Krzyżanowskim w sprawie rozwiązania Sejmu wileńskiego. W sferach pozasejmowych omawianym jest projekt pozostawienia komisji głównej na okres przejściowy w charakterze organu doradczego przy generalnym delegacie rządu polskiego. Organ ten doradczy nie miałby w żadnym razie charakteru egzekutywnego sejmiku, którego uprawnienia w całości kończą się z chwilą jego rozwiązania.

Min. Skirmunt w Paryżu

Paryż (PAT) Havas. Przypłynął tutaj minister spraw zagranicznych Skirmunt. Na dworcu powitał go poseł Zamowski wraz z personelem poselstwa polskiego oraz reprezentanci rządu francuskiego. Po odbyciu w najbliższych dniach konferencji z prezydentem ministrów Poincarem, minister Skirmunt w dniu 2 kwietnia wyjedzie do Londynu, gdzie odbędzie konferencję z Lloydem George'em a następnie uda się do Brukseli, a stamtąd zaś do Genewy.

O udział małych państw w komisjach

Londyn (PAT) Reuter. Lloyd George i Schanzer omawiali szczegółowo kwestję dopuszczenia w Genewie małych państw do udziału w pracach Komisji.

Polska ujmuje się za Gdańskiem

Warszawa (Tel. wł.) Poseł polski w Paryżu Zamowski wręczył Radzie ambasadorów notę w sprawie wolnego miasta Gdańska. Nota ta porusza kwestyę zwrotu 4,002.705 franków i 227.775 funtów szterlingów, wydanych na okupację terytorium gdańskiego przez Francję i Anglię. Senat wolnego miasta Gdańska zwrócił się za pośrednictwem rządu polskiego do Rady ambasadorów z przedsta-

wieniem, że wydatek ten stanowi dla wolnego miasta wielki ciężar.

Nota polska papiersząca stanowisko zajęte przez wolne miasto Gdańsk, apeluje do Rady ambasadorów, aby argumenty senatu gdańskiego poddała głębokiej rozprawie i nie kładła na Gdańsk ciężarów, którym miasto to nie może sprostać.

O czem rozstrzygać będzie Calonder?

Warszawa (Tel. wł.) Wbrew twierdzeniom prasy niemieckiej, nadeszła dziś z Genewy depeche podająca, że układy polsko-niemieckie w sprawie konwencji gospodarczej dla Górnego Śląska nie zostały zerwane. Prezydent Calonder oświadczył dzienni-

karzom, że tylko jedna sprawa nie została rozwiązana tj. likwidacja własności niemieckiej w części polskiej Górnego Śląska i że w tej sprawie sam zmuszony będzie rozstrzygnąć, w charakterze rozjemcy.

O uznanie Rosji sowieckiej

Rozdwojenie w opinii angielskiej. — Churchil przeciwko stanowisku L. George'a.

Londyn (AW) Organ Lloyd George'a „Daily Chronicle” w artykule wstępnym omawia sprawę uznania Rosji sowieckiej na konferencji w Genewie. Dziennik ten twierdzi, że opinia angielska domaga się uznania Rosji sowieckiej.

W przeciwieństwie do tego stanowiska sprawozdawca parlamentarny „Timesa” twierdzi, że Churchil zajmie w sprawie uznania Rosji sowieckiej stanowisko wręcz nieprzychylnie.

Londyn (PAT) Wolff. „Daily Mail” pisze, że natyjs powrót premiera do Londynu pozostaje w związku z nastrojami w sferach rządowych odnośnie do konferencji genueńskiej. Churchil i kilku jego kolegów nie są zadowoleni ze stanowiska rządu wobec Rosji. Według sprawozdawcy parlamentarnego „Timesa” różnica zdań między Lloydem Georgem a Churchilem na temat uznania rządu rosyjskiego jest poważną i utrudnia położenie parlamentarne. Churchil nie jest odcobniony. Ten sam sprawozdawca do-

wiada się, że „nieprzejednani” członkowie Izby gmin w czasie dyskusji nad Genewą będą atakowali rząd z powodu jego stanowiska wobec rządu sowieckiego i będą głosowali przeciw wotum ufności.

Czy delegaci sowieccy wyrzekną się propagandy?

Londyn (PAT) Wolff. Włoski minister spraw zagranicznych Schanzer oświadczył w rozmowie z przedstawicielem biura Reutersa, że jest bardzo zadowolony ze spotkania z Lloydem Georgem. Co do zaproszenia delegatów rosyjskich do Genewy — oświadczył minister — że delegaci rosyjscy będą przyjęci z największym uszanowaniem, a bowiem wszyscy są przekonani, że delegaci rosyjscy nie przybędą, aby uprawiać propagandę polityczną (?), lecz ze szczerą życzeniem przyczynienia się do gospodarczej odbudowy Europy.

Emigranci rosyjscy przeciw delegatom sowieckim

Warszawa (Tel. wł.) Prasa sowiecka podaje, że emigranci rosyjscy za granicą przystępują zamach na delegację sowiecką w Genewie. Sawinkow miał się porozumieć w tej sprawie z faszystami.

We wszystkich krajach, przez które ma przejeżdżać delegacja, emigranci rosyjscy przygotowują demonstracje, aby w ten sposób zmniejszyć wagę sowiecką.

Więzienie za nauczanie religii w szkołach

Tak wygąda „wolność” w Rosji sowieckiej.

Moskwa (AW) W jednym z tuł sądów rozważaną była niezwykle oryginalna sprawa. Oskarżonym zarzucono, że zorganizował tajną szkołę, w której pod pozorem nauczania przedmiotów ogólnokształcących uczyli nauki religii, wykraczając w ten sposób przeciwko dekretowi władzy robotniczo-włościańskiej o oddzieleniu kościoła od państwa i szkoły od kościoła.

Jeden z skarżonych niejaki Ostroumow tłumaczył się, że głównym jego zadaniem było wychowanie dzieci w posłuszeństwie dla władz cywilnych, czego zresztą — zdaniem jego — wymaga prawo Boże, które powiada, że niema władzy nie od Boga. Sąd skazał dwóch oskarżonych na kilkuletnie więzienie, dwóch natomiast uwolniono.

Wyjazd gen. Hallera do Genewy

Warszawa (PAT) Gen. Haller wyjechał wczoraj z ramienia Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża do Genewy na konferencję międzynarodowej Ligi Czerwonego Krzyża.

Co właściwie dzieje się z Leninem?

Paryż (PAT) „New York Herald” donosi, że pomimo bardzo poważnego stanu zdrowia Lenin pracuje z całą energią.

P. P. S. piętnuje postępowanie rządu sowieckiego

Warszawa (PAT) Na wspólnym posiedzeniu centralnego Komitetu PPS i Związku polskich posłów socjalistycznych powzięto uchwałę, piętnującą tendencyjne postępowanie wytoczone przez rząd sowiecki socjal-rewolucjonistom.

Sowiecki proces o łapownictwo

Warszawa (Tel. wł.) W Moskwie toczy się proces przeciw byłemu posłowi sowieckim w Bar-

linie Koppowi oraz jego współpracownikowi Ruchowi, oskarżonym o pobieranie łapówek.

Otrzeźwienie w Niemczech

Warszawa (Tel. wł.) Silne wrażenie wywołał manifest niemieckiego komunistycznego związku pracy, podpisany przez przywódcę grupy socjalistycznej w Niemczech Pawła Levi'ego (social. niezawisł.). Manifest ten zarzuca Niemcom bankructwo i zapowiada, że klasy robotnicze nie poświęcą już więcej przyszłości klasy produkcyjnej dla zbankrutowanych sowieckich.

Zgon działacza górnośląskiego

Katowice (PAT) W Pszczyńcu zmarł ks. Paweł Połpiech, były poseł do parlamentu niemieckiego i do sejmu, wydawca i redaktor „Gazety Ludowej” w Katowicach. Pisma górnośląskie poświęcają zmarłemu gorące wspomnienie, jako bojownika sprawy narodowej na Górnym Śląsku.

Kto powinien być przyszłym Naczelnikiem Polski

Ciekawa ankieta amerykańskiego dziennika. — Najpopularniejszym człowiekiem w Ameryce, który winien być przyszłym Naczelnikiem Polski jest Józef Piłsudski! — Drugie miejsce po nim zajmują Korfanty.

(—) Na powyższy temat zamieszcza wychodzący w Nowym Jorku „Kuryer Narodowy” ankietę, skierowaną do wszystkich swych czytelników z prośbą, aby odpowiedzieli, kto im się wydaje najodpowiedniejszym na stanowisko przyszłego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Ankietę tę nazywa ponadto „Kuryer Narodowy” — konkursem popularności, z wyniku odpowiedzi bowiem okaże się również, kto cieszy się największą popularnością wśród Polonii amerykańskiej.

Nazwiska kandydatów podaje wyżej wymieniony dziennik w porządku alfabetycznym dla uniknięcia pozorów, że chce kogokolwiek wysuwać na urząd. Są to więc: Korfanty, Paderewski, Piłsudski, Trampczyński i Witos. Wynik ankiety w pierwszym dniu ogłoszenia jej dał następujące wyniki:

Korfanty 2.
Paderewski 1.
Piłsudski 71.
Witos 1.
Ogółem od początku konkursu otrzymali głosy:
Korfanty 58.
Paderewski 30.
Piłsudski 1157.
Trampczyński 4.
Witos 54.

Jak więc okazują się z dotychczasowego wyniku, najpopularniejszym człowiekiem w Ameryce, który winien zostać przyszłym Naczelnikiem Polski jest

JÓZEF PIŁSUDSKI.

Drugie miejsce zajmują Korfanty, trzecie Witos, czwarte Paderewski, piąte Trampczyński.

Komisje weryfikacyjne dla urzędników państwowych.

CHAOTYCZNA GOSPODARKA PRZYJMOWANIA URZĘDNIKÓW. — STAN URZĘDNICZY W TRZECZ B. DZIELNICACH. — W JAKI SPOSÓB NAMNOŻYLI SIĘ URZĘDNIKI W B. KONGRESÓWCE? — KONIECZNOŚĆ REWIZJI DOTYCHCZASOWYCH STOSUNKÓW.

(O) Jedną z przyczyn dużego obciążenia budżetu, jest zbyt wielka ilość funkcyjnarysty, pobierających płacę z funduszy państwa. Są to z jednej strony skutki wojny, która narzuciła społeczeństwu instytucje, a z niemi i pracownikami, nie mającymi w normalnych warunkach żadnej racji istnienia. Jak również, nie dość silne przestrzeżenie, by w instytucjach rządowych zajęta była tylko konieczna liczba pracowników.

Od czasu objęcia teki ministra skarbu przez p. Michalskiego, duża ilość dotychczasowych instytucyj rządowych przestała istnieć. Pod względem więc usuwania zbylecznych urzędów jest praca intensywna i skutki widoczne. Natomiast dotychczasowa chaotyczna gospodarka przyjmowania urzędników tak co do ilości oraz jakości, pozostawia dużo do życzenia i wymaga zmian i ograniczeń. Dlatego też rząd stwarza komisje weryfikacyjne, których zadaniem będzie sprawy te w myśl interesów państwa uregulować. — Rozpatrzmy, gdzie będzie właściwe pole pracy dla tych komisyj.

Znany ogólnie austriacki „Sparsystem” przetrwał wszędzie, a szczególnie w b. Galicyi, by ilość funkcyjnarystów państwowych była zawsze mniejsza, niż wycagała tego potrzeba. W spadku więc po Austrii nie otrzymała Polska w tej dziedzinie nadmiaru pracowników państwowych, a to tem bardziej, że nawet z tej niedużej ilości, znaczna część urzędników z chwilą tworzenia się państwowości polskiej, wyjechała z Małopolski do innych dzielnic i tam pozostała. W b. Galicyi od dawna na dany urząd nikt bez ściśle określonych studyów i odbycia praktyki dostać się nie mógł, a wymogi te pozostały i obecnie dla tej dzielnicy niezmiennie. Unormowane są również stosunki pod względem osiągnięcia pewnej kategorii plac, na podstawie ilości lat służby.

Gorzej pod tym względem przedstawia się stan rzeczy w b. dzielnicy pruskiej, chociaż tam znów trzeźwy i praktyczny sposób urządzania życia zbiorowego nie dopuścił do dużego rozluźnienia reguł, przyjętych przez państwa pruskie.

Najgorzej, bo wprost katastrofalnie przedstawia się sprawa ta w b. dzielnicy rosyjskiej. Warunkiem przyjęcia na urząd państwowy za rządów rosyjskich były nie tyle zdolności i fachowa wiedza, jak narodowość, religia i prawomówność wobec państwa. Funkcyjnarystami państwowymi w tej dzielnicy byli albo rdzenni Moskale, albo renegaci, a jedni i drudzy pobyt w tej części państwa uważali jako etap życia wygodnego i wesołego. Ogół pogardzał wprawdzie w duszy rosyjskim czynownikiem, ale wielu z zazdrością marzyło o zajęciu tak wygodnego stanowiska.

Gdy więc z uchodzącą armią rosyjską opuścili ziemie polskie i czynownicy, a wytworzoną lukę trzeba było zapełnić, nie brakło kandydatów, bo każdy czuł w sobie zdolności do objęcia choćby najwyższego i najbardziej odpowiedzialnego stanowiska. Golibroda rzuca więc brzytwę, szewc kopyto, woźnica bat, parasolnik warsztat i każdy z nich spieszyl objąć.. urząd państwowy. Niejeden wydrapał się za wysoko i zleciał wprawdzie potem o kilka stopni w urzędniczej hierarchii niżej, ale tam uchwycił się już kurczowo i pozostał. Konieczność nie pozwalała na sortowanie zbyt ściśle zgłaszającego się materiału. Z powodu małej inteligencji oraz zupełnego braku fachowego wyrobienia, praca tych improwizowanych urzędników nie mogła odpowiadać wymogom w pełni pulsującego życia społecznego i dlatego ilość pracowników ciągle powiększano.

Gdy jednak zaczęto poważnie zajmować się ujęciem budżetu państwa w ramy prawidłowego biegu, spostrzeżono, że duże wydatki powodują prace urzędnicze w b. dzielnicy rosyjskiej. Ponieważ z biegiem czasu duża ilość tych funkcyjnarystów uzyskała stabilizację, mimo że na dane stanowisko się nie nadaje, zarządza państwo ponowny ich przegląd pod względem wartości pracy i osiągnięcia wysokiego stopnia służbowego, nie stojącego w żadnym stosunku do ilości lat służby.

Pracownicy państwowi w Małopolsce jak wogóle całe społeczeństwo, powita z radością rozumną i słuszną rewizję stosunków, urzędniczych, szczególnie w b. zaborze rosyjskim, ponieważ oczyszczanie i naprawa stosunków tam panujących 1) zmniejszy wydatki państwa, 2) uwolni stan urzędniczy od elementów mało wartościowych i 3) wzmocni autorytet stanu urzędniczego na zewnątrz.

WPISY NA WIECZORNY KURS HANDLOWY

w Szkole „HERMES” Jana Pilcha w Krakowie, ulica Florjańska 89, przyjmuje się codziennie do 5 kw. wieczna, także SZKOLA PISANIA NA MASZYNACH wszelkich systemów. Naukę rozpocząć można dowolnie

Guy de Chantepleure.

56

Slub w aeroplanie

Przełożyła z francuskiego
Marya z Dzieduszyckich Komorowska.

— Nie! ależ nie!.. nie będziesz mi zawadzać! Nie to chciałem powiedzieć.. zaręczam ci, malutka Amy.. Otóż i płaczesz znów i to przezemnie tym razem.. przezemnie.. Moje złociste małżeństwo, szczęśliwy byłbym, daję ci na to słowo, mając cię zawsze w bliskości.. Ale wiesz przecież, że całkowicie należę do swego zawodu i że on zawiera w sobie obowiązki, służbę.. a przedewszystkiem ryzyka, z którymi się muszę liczyć..

Z początku śmiał się Wilhelm z projektu Amy, teraz był zatroskany zawodem, jakiego dozwalała z powodu uprawnionego jego oporu. I zdrażniło go wszystko, jako dziecinne, dziwaczne i śmieszne zarazem.

Amy uśmiechnęła się znowu:

— Czy myślisz, że zapominam o twojej karierze, mój drogi? Ależ zachwycaam się nią i będę uszanowywać jej wymagania, zarówno jak będę szanować i twoją pracę.. Będę się starała być użyteczną i będę, jeśli tylko zechcesz, twoją sekretarką.. Anai jest suara.. będę jej pomagać w utrzymywaniu domowych porządków.. i w dogadaniu ci.. w odsuwaniu od ciebie drobnych, codziennych przykrostek.. Ach! stanę się całkiem malutką.. zajmę w twym życiu miejsce, którego nie wspa śmiałośniesz zechcesz udzielić.. Ponieważ lubię się soroc i bawić, gdy mam ku temu sposobność, ponieważ jestem wesoła, więc ludzie mnie mają za lekomyślną i sądzą, że jestem światowa.. to nieprawda.

Ja przeciwnie, jestem poważna w gruncie swojej isoty, bardzo nawet poważna. Co się zaś tyczy mej wesołości, zupełnie niezależnej od potrzeby zbytku i przyjemności, którą mi przypisują, to nie wymagam jej ani od ludzi, ani też od rzeczy, bo rozpościeram ją sama w około siebie, rozsiewam jej odbłyski.., gdyż źródło jej i ognisko tkwi we mnie samej.. Moja matka chrześtna mawiała nieraz: „Słońce świeci tam, gdzie przebywasz, malutka Amy..” Możebyś i ty także to mówił, Kerjeau.. Sam jesteś na świecie, zarówno jak i ja.. kochałibyśmy się bardzo.. Przyjeżdż równie jest słodką, jak miłość, a bywa wierniejszą.. Nie jestem samolubną, mój drogi i wiem mi, że gdybym przypuszczała, że z wykonania mego projektu szczęście by wyniknęło jedynie dla mnie, to byłabym go dawno odrzuciła od siebie.

Mówiła ze serdeczną naiwnością, z całkowitem zaufaniem dzieci, bardzo pieszczonych, które nawet nie mogą przypuścić, aby ich obecność miała być komus kiedykolwiek riemiłą i które się zdziwiłyby, tajemniczo dotknięte w najbardziej uczuciowy kącik kochających swych duszyczek, gdyby ich zawsze i wszędzie nie witał uśmiech.

— Moja malutka Amy, — rozpoczął młody człowiek na nowo, — tego wesela, które mi wnosisz ze sobą, ja nie mam prawa jego pragnąć i przywoływać jego słodyczy.. Nie posiadając rodziny i nie chcąc się żenić, urządziłem swe życie stosownie do tego.. Nie mogę tego już obecnie zmieni.. na to za późno.. To tak, jak gdybym był kupił na to, by w nim zamieszkać, domek zbyt ciasny, w którymby nie było miejsca dla kobiety, żony, albo siostry.. Moje poszukiwania, moje lotnicze doświadczenia i próby absorbuja mnie więcej, niż sobie to możesz wyobrazić: żyje jak dziki człowiek.. Unikam miasta i ludzi.. Wracam lub wychodzę o dziwnych

godzinach, bywam często nieobecny w domu.. Czy wyobrażasz sobie egzystencję, jakąbym mógł stworzyć malutkiej towarzysze?.. Nie biorąc już nawet pod uwagę, że nieustannie zapracowany, przejęty odpowiedzialnością, jakąbym przyjął na siebie, by ją uszczęśliwić i której to odpowiedzialności nie byłbym w stanie zadość uczynić, byłbym sam nieszczęśliwy, bo miałbym uczucie, że jestem winowajcą.. a tem samem byłbym także i w złym humorze i niezadowolony ze wszystkiego, co zwykłym jest rezultatem tego, gdy się postąpiło źle i nierozważnie przekonałabyś się o tem, lękam się, że zbyt szybko.

Amy spuściła główkę ze smutkiem.

— Tak, rozumiem, — rzekła.. Nie cieszę pasażera, ani pasażerkę!.. Marzysz o upiającej samolotem.. Jużes mi to mówił pewnego dnia, Kerjeau.

I zaśmiała się bez gorczy, chociaż także i bez cienia wesołości.

— Czy pamiętasz, coś mi opowiadał o Amerykance, która powiedziała w swoim czasie do Jouvelin: „Nie lękam się.. mam uczucie, że mogę panu powierzyć swoje życie.. wierzę mi!” Powiedziała ci mniej więcej to samo i ja przed chwilą.. Tylko.. że ty nie chcesz wziąć mego życia, Kerjeau..

Siedziała ciągle na tem samym miejscu, dziecinna i szczeniutka w anielskiej sukni, z dwoma warkoczami pensjonarki i z dużą kokardą. Głos jej łagodny był i krystaliczny. Jej ładne, ciemne oczy wyrażały tę samą rozpacz, którą Wilhelm już był widział w nich u pani Chardon-Pluche, wówczas, kiedy mu powiedziała: „Teraz, kiedy się już niczego nie spodziewam, byłoby mi obojętne umrzeć”. To było rzewne i niemądre, wszystko razem. Jakże mogła właściwie przypuszczać możliwość tego rodzaju małżeństwa?

(Ciąg dalszy nastąpi).

W sprawie urlopów urzędniczych.

NIEPOROZUMIENIA, JAKIE MOGĄ WYNIKNĄĆ Z NIEZBYT ŚCIŚLE SPRECYZOWANEJ NOWEJ PRAGMATYKI URZĘDNICZEJ.

(—) W urzędach państwowych formowane są już listy funkcjonariuszów, którym przysługuje prawo korzystania z urlopów wypoczynkowych.

Jak wiadomo, nowa pragmatyka urzędnicza, o której niedawno pisaliśmy w „Goncu Krakowskim” mająca wejść w życie od 1 kwietnia b. r., określa urlopy w zależności od lat służby i przewiduje, że urzędnikom, nie posiadającym 10 lat służby, przysługuje 4 tygodniowy urlop, od lat 10 do 20 — 5-tygodniowy, ponad 20 lat — 6-tygodniowy.

Jednakże na tle określenia długości urlopów urzędniczych mogą zajść pewne nieporozumienia, gdyż nowa pragmatyka, uzależniając długość urlopu od lat służby, nie precyzuje ściśle, jaką ma na widoku służbę urzędników: służbę w polskich urzędach, czy też w ogóle lata poprzedniej służby w urzędach okupacyjnych lub za-

liczony do służby polskiej okres pracy zawodowej.

Gdyby nowa pragmatyka miała na względzie tylko lata służby, spędzone na urzędach polskich, wówczas żaden urzędnik nie skorzystałby z urlopów 5 i 6 tygodniowych, z których to urlopów korzystali urzędnicy od 5-tej kategorii płac i wyżej na podstawie poprzedniej pragmatyki.

Jednakże należy przypuszczać, że niezapewni jasny przepis nowej pragmatyki nie powinien być interpretowany na niekorzyść urzędników. Za interpretacją taką nową pragmatykę przemawia również i ten fakt, że jedynym przepisem dodatkowym, wynikającym z pragmatyki obecnej, jak twierdzą sami urzędnicy, w porównaniu z dawniejszymi przepisami o służbie cywilnej, jest właśnie przepis o uzależnieniu długości urlopów od lat służby, niezależnie od zajmowanego stanowiska.

„Polski zamach” na Prusy Wschodnie

NIEMCY ALARMUJĄ OPINIĘ ŚWIATA O RZEKOMYCH ZAMIARACH NAPADU POLSKI NA PRUSY WSCHODNIE.

(—) Wspominaliśmy już przed kilku tygodniami o alarmach, jakie podnoszą Niemcy z powodu rzekomych zamiarów napadu wojsk polskich na Prusy Wschodnie i przyłączenia tego kraju do państwa polskiego. Ze Niemcy nie ustają w dalszym rozszerzaniu owych bezpodstawnych plotek, świadczy uchwała prowincjonalnego sejmiku w Królewcu, za którą głosowali wszyscy Niemcy bez wyjątku, począwszy od skrajnych hakatystycznych monarchistów, a skończywszy na komunistach.

Uchwała ta stwierdza, że Prusy Wschodnie nie chcą podzielić losu kraju wileńskiego (?). Nie ulega wątpliwości, że plany, skierowane przeciw

Prusom Wschodnim, istnieją (?) nie tylko u poszczególnych marzycieli, lecz i w szerokich kołach (?) w Polsce. Dlatego sejm wschodnio-pruski oświadcza, że cała ludność Prus Wschodnich ma mocną wolę nie dopuścić do urzeczywistnienia tych planów.

Jak więc widać z powyższej uchwały, jeżeli chodzi o walkę z Polakami i obzwanie oszczerstwami narodu polskiego, łączą się solidarnie wszyscy Niemcy, byle móż tylko zdyskredytować i podkopać znaczenie Polski.

Co się tyczy prawdziwości tych insynuacji, zbytecznym chyba byłoby odpowiadać lub zbijać je.

teraz w dziennikach opis zamachów na „czerwonych carów” Rosji w r. 1918.

„Na początku 1918 r. — pisze Konopłowa — powstała w Petersburgu wojskowa organizacja, w której główną rolę odgrywali członkowie partii eserów. Właśnie mnie i niejakiemu Jefimowowi polecono zostało

ZABIĆ LENINA.

Z tem zleceniem wyjechaliśmy w marcu 1918 r. do Moskwy. Ja jechałam jako wywiadowczyni, Jefimow w celu śledzenia Lenina. Zamach miał być dokonany za pomocą rewolwera z kulami zatrutymi.

Tymczasem zamach na Lenina odwołki się, a w międzyczasie zamordowali esery w Petersburgu komisarza Wołodarskiego, nieco później zaś Urickiego.

W Moskwie na naradach z moim udziałem zdecydowano zamordować początkowo Trockiego, a potem Lenina. Zaczęliśmy śledzić Trockiego. Ja obserwowałam lotnisko Tarasówkę, położone na kolei Jarosławskiej, gdzie zamieszkiwał wtedy Boncz-Brujewicz, u którego bywał Trocki, Krylenko i cały szereg innych wybitnych komunistów. Początkowo ułożyliśmy

PLAN NAPADU NA SAMOCHÓD TROCKIEGO na drodze do Tarasówki. Ja i koleżanka moja Fanni Kaplan przeszłyśmy piechotą całą drogę, ażeby wybrać dogodny dla zasadzki punkt. Wszystko było przygotowane. Chodziło tylko o samego Trockiego, który jednak stale zmieniał bądź godziny swego przejazdu, bądź marszrutę.

Czas płynął, byliśmy wszyscy szalenie zmęczeni i zdenerwowani oczekiwaniem. Wreszcie zdecydowano dokonać zamachu w czasie wiecu. Przez pierwszy tydzień więc wszyscy bojownicy, uzbrojeni w rewolwery, byli wysyłani na wieca. Jednak kiedy jeden z bojowców spotkał Lenina i do niego nie wystrzelił, w drugim tygodniu plan zamachu został zmieniony: wyznaczono dla wykonania zamachu kilku zaledwie ludzi, w liczbie tej mnie i Fanni Kaplan.

W końcu 30 sierpnia odbył się wyczekiwany zdawna zamach na Lenina. Lenin przybył właśnie na wiec, a wtedy Fanni Kaplan dała do niego

TRZY STRZAŁY Z REWOLWERU.

Wszystkie 3 kule jednak, które były zatrute, chybiły.

Tak więc i „czerwoni carowie” Rosji nie pewni są dnia ni godziny w swym „raju”...

Zatrutemi kulami strzelano do Lenina.

ESERY PRZEŚLADOWANI PRZEZ BOLSZEWIKÓW. — TEROREM NA TEROR! — PLAN ZAMACHU NA LENINA I TROCKIEGO. — NIEUDAŁY ZAMACH NA SAMOCHÓD TROCKIEGO. — TRZY KULE ZATRUTE CHYBIŁY LENIN!

(—) Jednymi z najbardziej nienawidzonych przez bolszewików ludzi w Rosji są socjalno-rewolucjonisci, których bolszewicy od początku przyścia swego do władzy prześladować zaczęli wszelkimi możliwymi środkami, rozstrzelując, aresztując itd. Część z nich zmuszoną została uciec z Rosji, między nimi głośny i znany w Polsce Sawukow, inni jednak

POZOSTALI W ROSJI, ORGANIZUJĄC ZAMACHY

na wybitniejszych przedstawicieli rządu sowieckiego i zwalczając ich terorem w myśl zasady „oko za oko...” Tych też socjal-rewolucjonistów obawiają się bolszewicy najbardziej, nie szczędzą przeto zasobów i wysiłków, byle ich wyłepić, zdyskredytować lub nawet przyciągnąć na swoją stronę.

Oto obecnie jedna z socjal-rewolucjonistek, Lidja Konopłowa

LIDJA KONOPŁOWA

przebiegła do szeregów bolszewickich, uznając władzę Trockiego i Lenina i rezygnując z dalszej z nimi walki. Ta też Konopłowa drukuje

„INSTALACYE”

domów, mieszkań, will i t. d.

Budowy central elektrycznych

wykonuje solidnie i najtaniej:

„PRĄD”, Kraków, Gołębia 3

Walka z paskarstwem w Polsce rozpoczęła się!

Warszawa wiezie prym w walce z paskarstwem, a Kraków boi się zaczepiać swych benjaminków. — „Bomba” piwa za... 380 marek!

(—) Donosiliśmy niedawno o skazaniu warszawskiego cukiernika, Albrachta, właściciela cukierni „Ziemiańskiej”, na karę więzienia za paskarackie pobieranie cen w swym lokalu. Obecnie odsiadujący więzienie Albert, zwany popularnie „królem kremowym”, skazany został przez urząd okręgowy do walki z lichwą, po raz wtóry, na miesiąc aresztu oraz milion marek grzywny za

sprzedaż czarnej kawy po 150 marek za szklankę, białej po 180 i herbaty po 100 marek.

Drugi wyrok zapadł przeciwko Stefanowi Litwinczycowi, który zażądał za funt świeżej kapuszy 120 marek w hurcie, podczas gdy mieszana komisya do badania cen i zysków ustaliła cenę 35 marek za funt. Litwinczyk skazany został na 500.000 marek grzywny.

Nry 2 i 3 Tygodnika ilustrowanego

„SPORT”

(z powodu strajku drukarzy połączony) ukażą się 31 marca.

Artykuły ze wszystkich dziedzin sportu. Znaczna ilość aktualnych fotografii.

Na treść numeru złożą prace Dra Orłowicza, Dra Polakiewicza, Kpt. Dżułyńskiego, Dra Malzburga, K. Henninga, fejetony literacko-sportowe Bandrowskiego, Dra Tobicyka, prof. Wacka, Kpt. Potomskiego. Bogaty dział korespondencji ze wszystkich miast Polski. Kronika i rozmaitości sportowe. Dział szachowy.

Cena pojedynczego numeru 80 Mk. Prenumerata kwartalna 1000 Mk.

Adres Wydawnictwa: Lwów, Zimorowicza 5.

Wreszcie skazano właściciela hotelu Brühlowskiego, który zażądał za filiżankę czarnej kawy 100 marek, — na karę w wysokości 100.000 marek.

Tak więc do kieszeni nieszczęśliwych wypasionych na wojnie i nędzy ludzkiej paskarzach zabrala się na Seryo Warszawa, oraz, jak się dowiadujemy, i Łódź.

Czas najwyższy, aby za tym przykładem poszły i inne miasta Polski. A nasz Kraków kochany aż się prosi, aby go trochę poskromić w swych zapędach paskarskich. Gdzie spojrzeć — ceny horrendalne: zdzierca cukiernik, masarz, rzeźnik, kupiec, restauratorzy.

Ot na przykład, w jednej ze znanych restauracji koło plant dostać można „bembę” czarnego piwa tanio, bo tylko za... 389 marek!... Kto spragniony piwa, może spróbować!

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Eustazego

Wschód słońca: 6:25

Zachód słońca: 7:06

Długość dnia: 12:41

Sroda
29
Marca

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Sroda: „Horsztyński”.

Czwartek: „Młotka”.

Piątek: „Mizantrop”.

Sobota: „Siejba” (Nowosc).

TEATR A. G. I OPERETKA

Sroda: „Trubadur”.

Czwartek: „Madame Butterfly”.

Piątek: „Amor w śniegu”.

Sobota: „Żydówka”.

TEATR BAGATELA

Sroda: „Dom osaczony”.

Czwartek: „Adam Ewa i wąż” (Premiera).

Piątek: „Adam Ewa i wąż”.

Sobota popoł.: „Dr Stieglitz”.

Wieczór: „Adam Ewa i wąż”.

OPERETKA NOWOŚCI

Sroda: „Szpera”.

Czwartek: „Szpera”.

WYKŁADY W ZWIĄZKU LITERATÓW

(Dom artystów, plac św. Ducha).

Czwartek, prof. Wał. Ostrowski: „Księżyc i jego mieszkańcy”.

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

w Krakowie, Rynek gł. Linia A—B L. 38.

Sroda, Karol Hubert Rostworowski: „Stronniczość w życiu społecznym”.

„SWIAT 1001 NOCY”

w „Uciesze” Starowiślna 16

Dzięki pryncj, szaty niebotyczne, drapieżce pustyni, kowboje kulami rewolwerowemi zatapiający porachunki, ludzie mail i polk w chęci zysku zastawiający szablonskie polapki, ludzie kolorowi, taniatycy, czecciele Świętego Tygrysa, w obronie swego bóstwa karzący śmiercią smutników, walczący się targując na nie. — Ludzie odważni i wzniosli, rzucający co chwila na szaniec walki niepewnej swoje życie.

1000 SENSACJI
1000 EMOCJI

„SWIĘTY TYGRYS”

z udziałem artystki Marii Walczak, iecj prześluga-
jąca ją pod każdym względem kreuje główną rolę.
1 zis, jutro, po, urze o godz. 4:30.

Zaćmienie słońca.

(1.) Na dzień wczorajszy przypadało wełle zapowiedzi astronomów obrączkowe zaćmienie słońca. Miało ono być widzialne u nas około godziny 3 popołudniu, skutkiem jednak zachmurzonego nieba zapowiedziane zostały nadzieje tych wszystkich, którzy zaopatrzywszy się w szare okulary, przygotowali się z namiętnością do oglądania osobliwego zjawiska. Zaćmienie słońca było u nas zupełnie niewidzialne.

Ważne dla popisowych r. 1901

W myśl rozkazu M. S. Wojsk Oddz. I. L. 3687/0 D. B. został termin wcielania popisowych roczn. 1901 przesunięty na czas od 18 do 24 kwietnia 1922 roku.

W mianowicie: 18 kwietnia od A—D, 19 kwietnia od E—H, 20 kwietnia od I—K, 21 kwietnia od L—N, 22 kwietnia od O—R, 24 kwietnia od S—Z.

Wycieczka belgijska w Polsce.

(—) Około 10 kwietnia przybędzie do Warszawy wycieczka studentów belgijskich.

Z kongresu bolszewickiego w Moskwie.

(d) Z końcem zeszłego miesiąca w Moskwie odbył się kongres bolszewicki, w którym udział brali jedynie delegaci bolszewickich zarządów okręgowych. Na porządku dziennym omawianą była sprawa konferencji w Genewie i ewentualne skutki tejże. Zapadłe uchwały są trzymane w jak największej tajemnicy. Kongresowi temu

przewodniczyli Lenin i Zinowiew, a rycina powyższa, sporządzona na podstawie fotograficznego zdjęcia, zamieszczonego w pismach paryskich, przedstawia właśnie Lenina i Zinowiewa w otoczeniu delegatów przed pałacem, w którym kongres odbywał narady.

Sprawy żydowskie w Krakowie.

(d) Onegdaj odbyło się posiedzenie Krakowskiej Rady Wyznaniowej, z przebiegu którego dowiadujemy się o wielu ciekawych sprawach, obchodzących szerszy ogół żydowski.

SZPITAL.

Na pierwsze miejsce wybija się sprawa szpitala żydowskiego, a z ust prezydenta Rady Wyznaniowej gminy żydowskiej dra Rafała Landaua obecni dowiedzieli się o całym szeregu nazwisk osób, które pospieszyły z dobrowolnymi datkami na rzecz tego szpitala. Wreszcie odnośnie do sprawy szpitalnej onegdaj odbyła się w magistracie konferencja co do wywagrodzenia za szkody, wyrządzone przez wojsko w szpitalu żydowskim, zajęтым od początku wojny, a oddanym gminie żydowskiej dopiero w grudniu zeszłego roku. Gminie żydowskiej komisja tytułem odszkodowania za uszkodzenie budynku przyznała kwotę 4 i pół miliona marek z której rząd polski ma zapłacić dwa miliony, resztę rząd austriacki. Nadto prezydium Rady Wyznaniowej przełożyło operat szacunkowy za zniszczone w szpitalu ruchomości, pościel i lekarzkie instrumenta w kwotę około 20 milionów marek. Popycie przedłożone będą jeszcze badania przez odnosnych rzeczoznawców, poczem dopiero nastąpi ustalenie wysokości odszkodowania.

CMENTARZ.

Wskutek interwencji prezydenta dra Landaua w Warszawie, ministerstwo spraw wojskowych uchyliło zakaz urządzenia cmentarza na nowonabytych przez gminę gruntach w Krakowie. — Wobec tego gmina wyznaniowa wkrótce przystąpi do wybudowania tam domu przedpogrzebowego.

ŁAZNIA.

Gmina wyznaniowa zajmowała się też bardzo gorliwie sprawą łaźni ludowej. Dzięki temu łaźnia ludowa przy ulicy Podhrzezie, połączona z pralnią ludową, już została oddana do użytku codziennego. Jedynie tylko nie nadszedł jeszcze z fabryki zamówiony dezyniektor.

AKADEMICY.

Swego czasu Rada Wyznaniowa uchwaliła wyasygnować 100 tysięcy marek na rzecz wojewódzkiego Komitetu opieki nad młodzieżą aka-

demicką. W związku z tą uchwałą prezydent dr Landau otrzymał od wojewody dra Gateckiego i od rektora dra Nowaka zapewnienie, że żydowska młodzież akademicka w akcyi pomocy będzie na równi traktowana z młodzieżą chrześcijańską.

PODWYŻKA OPŁAT GMINNYCH.

Na posiedzeniu Rady Wyznaniowej uchwalono podwyższyć niektóre opłaty gminne. Mianowicie od zapowiedzi i śródków podwyższono maksymalną taksę z 10 tysięcy marek na 30 tysięcy marek. Należy podwyższyć opłatę rzezalnianą z 100 marek na 200 marek.

SUBWENCYE.

Uchwalono również na zbliżający się drugi kwartał wypłacić 75 tysięcy marek tytułem subwencji na odbudowę szpitala Bonifratów z kwoty 20 tysięcy marek na 50 tysięcy marek.

Przy tej uchwale prezydent dr Landau zawiadomił obecnych, że konwent OO. Bonifratów przyrzekł w odbudowanym szpitalu urządzać specjalną salę dla chorych żydów, w której będą mogli odprawiać modły.

W końcu przystąpiono do dyskusji szczegółowej nad budżetem, w której zabierali głos radcy dr Feldblum, Freund, Frankel i dr Bulwa, poczem dalszą debatę odroczone do następnego posiedzenia.

Uchwały zjazdu nauczycielskiego w Warszawie.

(—) Obradujący w Warszawie zjazd członków z warszawskiego okręgu Tow. Nauczycieli szkół średnich i wyższych uchwalił domagać się by:

- 1) przy władzach szkolnych pierwszej i drugiej instancji ministrowie i kuratorze istniały ciała kulturalne, złożone z przedstawicieli społeczeństwa i nauczycieli;
- 2) by szkoły, uznane przez państwo za odpowiadające wymaganiom, mogły wydawać świadectwa dojrzałości bez egzaminów maturalnych;
- 3) by szkoły prywatne nie były krępowane w doborze środków i metod dla osiągnięcia swych celów i badań;
- 4) by rada pedagogiczna była uznana za ostateczną instancję w sprawach wychowania;
- 5) by językiem wykładowym w szkołach państwowych był język polski, a o języku niepolskim decydowały każdorazowo ciała ustawodawcze.

Habsburg-Lelewicz.

Nie ma na to dziś sposobu:
Stary Habsburg powstał z grobu
Z charakteru i oblicza
Przypomina Lelewicza
To też ludu ciągną setki
Do teatru „Operetki“
Okłaskuje każda strefa
Trafną kopię „Franz Josefa“
I cieszy się nieskończenie
Ze to tylko jest na scenie.

Kruk.

Projekt ustroju szkół średnich.

Ustawa o szkolnictwie średnim ogólnokształcącym jest obecną przedmiotem dyskusji w sferach nauczycieli szkół średnich. Projekt tej ustawy zmierza właściwie do utrwalenia dawno już przez ministerstwo W. R. i O. P. wprowadzonych typów szkoły średniej. Słajm stanie właściwie wobec faktu dokonanego. Warto by także szerokie sfery obywatelskie zainteresowały się tym projektem. Opinia ich mogłaby jeszcze zaważyć na szali. Rzecz dziwna, że jedna z najważniejszych ustaw przechodzi bez udziału społeczeństwa. Projekt normuje ustrój gimnazjów państwowych, prywatnych, nauczanie prywatne i egzaminy externów. Czy to zupełnie jest obojętne dla rodziców i opiekunów, prawników, społeczników itd. jak te sprawy będą uorganizowane? Każdy obywatel może łatwo zapoznać się z projektem ustawy, gdyż ogłosilo ją drukiem Tow. Nauczycieli szkół średnich i wyższych. (Dobrosław).

Sowiety zaczynają szanować własność prywatną

(1.) Rząd sowiecki w piśmie zwróconem do mocarstw światowych oznajmia, iż szereg ustaw prawnych i rozporządzeń, wydanych w ciągu ubiegłego roku, ulegnie obecnie zmianie w celu zapewnienia ochrony życia i własności prywatnej. Przy nowym ustaleniu księgi ustaw uwzględnione będą zasadnicze prawa obywateli państwa. Państwo ograniczy się do zachowania we własnym zarządzie jedynie najważniejszych gałęzi przemysłu, wszelkie zaś inne dzierżawy dokonywane będą na podstawach, obowiązujących w krajach zgranicznych.

Karol sprzedaje kolie z pereł Maryi Teresy.

(1.) Wedle doniesienia agencji Havasa, więzień z wyspy Madeiry, znajdujący się w kłopotach finansowych, sprzedał historyczną kolie z pereł cesarowej Maryi Teresy pewnemu Anglikowi, właścicielowi tajni wyścigowej. Za wspaniałą ten klejnot, składający się ze 193 pereł, miał Karol Habsburg otrzymać kwotę pięciu milionów franków.

Alkohol powodem wypadku lotniczego.

(1.) Nalóg zdobywania sobie napojów wyskokowych wbrew i mimo zakazu antialkoholowego w Ameryce, stał się świeżo powodem ciężkiego wypadku.

Jak donosi „New York Herald“ wytworzył się w ostatnich czasach zwyczaj wyjeżdżania z Florydy na znajdującą się w pobliżu wyspę Bimini, będącą w posiadaniu Anglików, i używania tam dowolnie alkoholu. Do „służby“ tej przeznaczony był cały szereg hydroplanów. Przed paru dniami jeden z okrętów wydobyl z wody pilota, znajdującego się w rozpaczliwym stanie. Pilot ów oświadczył, iż hydroplan jego wraz z pięciu pasażerami spadł w wodę; dwu pasażerów utonęło od razu, trzech zostało wydosłać się na brzeg.

Do P. T. Pań.

Zawiadamiam niniejszem P. T. Panie, iż mój magazyn konfekcyj damskiej przy ulicy Starowiślniej L. 27 jest już na sezon wiosenny bogato zaopatrzone w płaszcze i kostyminy podług ostatnich modeli warszawskich i zagranicznych.

Polecając się łaskawej pamięci P. T. Pań, kreślę się z poważaniem

I. BRAW

Para małżeńska z Dobczyc przed sądem.

W pogoni za dolarami po pięć lat więzienia.

(d) Swego czasu wrócił do Dobczyc z Ameryki migrant Władysław Szlak. Po jego przybyciu ruchnęła zaraz w Dobczycach wieść, że przywiózł on ze sobą dużo pieniędzy, zwłaszcza dolarów, które wielu jego znajomym nie dawały spać. Wreszcie pewnej nocy włamano się do mieszkania Szlaka, a sprawca zabrał mu wszystkie dolary.

W toku dochodzeń policja w Dobczycach ustaliła że sprawcą tej kradzieży jest Jędrzej Kaper, jeden z bardzo bogatych gospodarzy dobczyckich. Toteż policja aresztowała go, a wraz z nim żonę jego, Annę i oboje odstawili do więzienia sądu okręgowego w Krakowie.

Wczoraj para ta małżeńska odpowiadała przed trybunałem orzekającym, któremu przewodniczył radca Klimecki. Oskarżonych Kape-

rów bronił adwokat dr Więclaw, poszkodowanego Szlaka zastępował adwokat dr Heski.

Jakkolwiek oskarżeni Kaperowie wypierali się czynu i na ich wniosek trybunał nawet jeździł do Dobczyc, celem przeprowadzenia wizji lokalnej, gdyż obwinieni wykazywali, że kradzież dolarów z ich strony w tem miejscu była niemożliwa, trybunał po przeprowadzeniu rozprawie Jędrzeja Kaperę i Annę Kaperową uznał winnymi zbrodni kradzieży u Szlaka, za co zasądził ich na karę ciężkiego więzienia po pięć lat. Zarazem poszkodowanemu Szlakowi trybunał przyznał tytułem odszkodowania milion marek, płatnych w dolarach. A że Kaperowie mają dom i wiele gruntu, Szlak zatem z powrotem przyjdzie w posiadanie swoich dolarów.

Bezwartościowe zeznania w śledztwie.

Z sali sądowej.

Włamania w Brzesku. — Zbity aresztant. — Jego zeznania.

(d) Bardzo ciekawa rozprawa toczyła się wczoraj w krakowskim sądzie okręgowym przed trybunałem orzekającym, przed którym stawał w charakterze oskarżonego niejaki Jędrzej Janik.

Mianowicie w Brzesku zeszłego roku w październiku popełniono liczne włamania do sklepów, przeważnie żydowskich, przyczem pozabierano bardzo wiele towarów tak, że ogółem wyrządzono szkodę na kilka milionów marek. Policja dłuższy czas śledziła za sprawcami, a wreszcie aresztowała Jędrzeja Janika, który w policji przyznał się do swoich czynów. Nadto policję oprowadził on po wszystkich miejscach i wskazał w jaki sposób dokonał włamania.

Za to właśnie wczoraj odpowiadał Janik, którego bronił adwokat dr Heski. W czasie rozprawy Janik cofnął swoje zeznania, złożone w śledztwie, przyczem twierdził, że przyznał się tylko dlatego, bo go w śledztwie bito. Moment ten wykorzystał obrońca jego dr Heski, udowadniając niewinność swego klienta i oświadczył dosadnie wartość w ten sposób wydobytanych zeznań. Toteż trybunał w czasie narady przychylił się do wywodów dra Heskiego i wydał wyrok uwolniający Janika od oskarżenia. Przewodniczący trybunału radca Szczerba w motywach wyroku zaznaczył, że zeznania, uzyskane od obwinionego w formie radykalnej, są bezwartościowe.

Lotnik w walce z orłami.

(Do ilustracji tytułowej.)

(d) Niedawno temu norwęski lotnik H. W. Omdal, puścił się aeroplanem w podróż ponad szczyty pasma gór Sörland, ponad którymi do tej pory nie wznosił się jeszcze żaden lotnik. W drodze powrotnej nagle uczuł Omdal niespodziewane uderzenia w skrzydła samolotu, poczem zauważył, że dwa orły usiłowały rozbić to skrzydła i już w kilku miejscach swoimi pazurami przedziurawiły płótno.

Wobec tego Omdal w jednej chwili z błyskawiczną szybkością odrazu spuścił się niżej o kilkaset metrów, tak, że orły momentalnie pozost-

wały z tyłu. Następnie motor puścił w ruch w największą szybkość.

Tymczasem trzeci orzeł przyłączył się do poprzednich dwóch i tak we trójkę starali się napastnicy dopędzić samolot. Wkrótce jednemu z nich udało się wznieść nad samolotem i atakować go w miejscu, gdzie siedział lotnik. Jednak i tym razem zdołał Omdal niezwykłym manewrem w obrocie aparatu pozbyć się na chwilę orła i następnie nadzwyczajną chyłnością ująć przed pościgiem drapieżnych ptaków.

Odpowiedzi w sprawie Szarady Wielkanocnej

Aby szerszym kręgom czytelników naszych dać możliwość wzięcia udziału w losowaniu nagród za rozwiązanie Szarady, przeto do dnia 6 kwietnia pojawi się Szarada Wielkanocna z warunkami jeszcze kilka razy.

Nr. 44) Ludwik Mlecz, Gródziec. — Do losowania nagrody za rozwiązanie szarady nie może Pan być dopuszczony, gdyż do listu nie dołączył Pan trzech wycinków nagłówka „Gońca Krakowskiego“ (tytuł pisma) z trzech numerów z różnych dni i to takich, w których była ogłoszona szarada. Prosimy dokładnie przeczytać warunki dopuszczania do losowania, które są zamieszczone pod szaradą. Szarada do tej pory ogłoszona była w Nr. 78, 81, 85 i 87.

Nr. 45) Dłambert Chalm, Przemyśl. — Otrzymaliśmy trzy wycinki, a to Nr. 77, 78 i 81. Pierwszy wycinek jest nieważny, bo w odnośnym numerze nie było umieszczonej szarady.

Nr. 46) Jan Klos, Łańcut. — Odpowiedź taka sama, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 47) Ludwika Boguszczyk, Łódź. — Odpowiedź taka sama, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 48) Władysław Donajski, Częstochowa. — W liście nadesłał Pan nam trzy wycinki, a to Nr. 69, 74 i 81. Z tych ważny jest tylko Nr. 81, gdyż w tym tylko była umieszczona szarada. Wobec tego odpowiedź, jak wyżej pod Nr. 44. List swój może Pan uzupełnić.

Nr. 49) Antoni Góra, Borysław. — Nadesłał Pan trzy wycinki Nr. 78, 83 i 84, z tych ważny tylko Nr. 78. List może Pan uzupełnić. Zresztą odpowiedź, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 50) Franciszek Stolarski, Łódź. — Odpowiedź taka sama, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 51) Antoni Stolarski, Łódź. — Odpowiedź również taka sama, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 52) Michał Kwaśniewski, Lwów. — W liście otrzymaliśmy trzy wycinki, a to Nr. 78, 83 i 84. Z tych ważny tylko Nr. 78, bo tylko w tym numerze była umieszczona szarada. List swój może Pan uzupełnić. Wobec tego odpowiedź, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 53) Eugeniusz Stelmach, Dąbrowa Górna. — Odpowiedź taka sama, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 54) Kazimierz Wesolowski, Zawiercie. — Nadesłane wycinki nie są ważne, gdyż nie są to nagłówki pisma naszego. Wobec tego odpowiedź poraz drugi, jak wyżej pod Nr. 44.

Nr. 55) K. K. Lwów, ul. Miłkowskiego. — Rozwiązanie dobre, wycinki w porządku. Do losowania będzie Pan dopuszczony.

Kraków „PRĄD“ Gołębia 3

Posiada stale bogato zaopatrzone skład we wszystkie mater. elektryczne

Motory, Dynamo-Maszyny

Aparaty miernicze i t. p.

Żarówki oszczędn. „Tungsram“ 220 Volt. 400 Mk.

Bandyci zabili z zemsty matkę i syna

Krwawy napad bandycki z zemsty. — 2 trupy, 3 ciężko rannych. — Bandyci zbiegli.

(—) Onegdaj we wsi Opolanka pow. Łęczyckiego, nieznanymi napastnikami dokonali napadu zbrojnego na mieszkanie Józefa Siudo. — Jak stwierdzono dotychczas, napad dokonany został prawdopodobnie z powodu zemsty, gdyż jak śledztwo wykazało, cel rabunku jest wykluczony.

Bandyci wpadli do mieszkania rozpoczęli strzelaninę, skutkiem czego zabita została Antonina Siudo, lat 60, oraz syn jej 25-letni Stanisław.

Ciężko ranni zostali Józef Siudo, syn jego Franciszek, oraz służąca Maryanna Stańczyk.

Po dokonaniu morderstwa bandyci zbiegli. — Wszczęty natychmiast alarm przez pozostałych przy życiu, aczkolwiek ciężko rannych członków rodziny Siudo, spowodował postępek policji, która też rozpoczęła energiczne śledztwo. Rannych odwieziono do szpitala w Ozorkowie.

JOSE SANCHEZ GUERRA
nowy hiszpański prezydent ministrów.

Ojciec mordercą swych dwojga dzieci

(L) Widownią potwornej wprost zbrodni był przed paru dniami Gdańsk. Pomocnik malarski Schalla udusił dwoje swych dzieci: 7-letniego chłopca i 2-letnią dziewczynkę. Schalla należał do bezrobotnych i żył w niezgodzie ze swą żoną. Już przed dwoma laty

USILOWAŁ ON ZAMORDOWAĆ ŻONĘ I DZIECI,

nie spodziewane jednak przybycie rodziców żony udaremniło mu dokonanie zbrodniczego czynu. Przed niedawnym żona Schalla zachorowawszy, udała się do szpitala, on zaś sprzeniewierzył sumę 3000 marek, złożoną mu przez gospodarza domu na cele odnowienia jego mieszkania, gdy zaś stanął wobec grozy aresztowania, spełnił czyn zbrodniczy, uśmiercając dwoje swych dzieci.

Spór matki i żony o zwłoki żołnierza.

KTO MA PRAWO ROZPORZĄDZAĆ ZWŁOKAMI POLEGŁEGO: MATKA CZY ŻONA?

(—) Niezwykła sprawa sądowa budzi obecnie zainteresowanie we Francji.

Oto matka żołnierza, który zginął podczas wielkiej wojny i pochowany był na cmentarzu miasteczka, w którym mieszkał przed zgonem, pragnąc mieć zwłoki blisko siebie, kazała je wykopnąć i przenieść do miasteczka, w którym sama mieszkała i gdzie się urodził jej syn zabity.

Żołnierz jednak był żonaty. Wdowa po nim dowiedziawszy się o zamiarze teściowej dopiero

wówczas, gdy zwłoki jej męża były już wygrzebane i stały w nowej trumnie na dworcu kolejowym miasteczka, gotowe do odjazdu.

Natychmiast więc zwróciła się do sądu i otrzymała tymczasowy wyrok, zakazujący przewiezienia zwłok mężowskich do miejsca rodzinnego, dopóki sądy nie rozstrzygną, kto ma prawo rozporządzać zwłokami poległego żołnierza: matka czy żona?

40 ludzi skazanych na śmierć w lodach.

ZBRODNICZY SPEKULANCI RYBAMI KOSTAWILI NIESZCZĘSNYCH RYBAKÓW, SKAZANYCH NA ŚMIERĆ WŚRÓD LODÓW.

(—) Pisma japońskie przynoszą wiadomość o 40-tu rybakach, skazanych na niechybną śmierć z głodu i zimna.

Na wiosnę kilku handlarzy wybrało się z Japonii na Kamczatkę celem poboru ryb. Zebrali się o sobie 40-tu ludzi i wszystko, co potrzebne do takiej wyprawy, nie zapominając nawet o aparacie telegrafu iskrowego. Gdy nastąpiła zima, przedsiębiorcy odjechali potajemnie, pozostawiając rybaków na pastwę losu. Ludzie ci szli depezę iskrową, błagając o ratunek. Ponie-

waż jednak Morze Ochockie pokryło się całkowicie lodem, dostęp więc do nich aż do lata jest niemożliwy. Tak przynajmniej zapewnili japoński zarząd marynarki.

Gazety japońskie wzywają rząd i społeczeństwo do zorganizowania wyprawy ratunkowej, ale jak dotychczas podobno bezskutecznie. Z powodu spóźnionej pory, nie w tym kierunku zrobić się można. Tymczasem 40-tu ludzi czeka w śród lodów na śmierć.

List do Pana Boga.

MALĄ DZIEWCZYNA NAIWNYM LISTEM OCALIŁA OD ŚMIERCI KILKA OSÓB. — ORGANIZATOREM ZAMACHU JEJ OJCIEC. — ZŁOZYŃCZY UJĘCI PRZEZ ZAMACHU. — DZIEWCZYNKĘ, W KTÓREJ POZNANO NADAWCZYNIĘ LISTU.

Interesujący i charakterystyczny wypadek zdarzył się w zeszłym miesiącu w St. Antonio (w stanie Texas).

Jeden z urzędników pocztowych znalazł w skrzynce pocztowej list, który wzbudził niesłychaną sensację ze względu na osobę adresata. Oto na kopercie widniał niewłaściwym piśmem wypisany adres:

"DO WIELMOŻNEGO PANA BOGA W NIEBIE".

W liście na czwartym papierze skreślone były tem samym piśmem następujące słowa: „Kochany Panie Bóg, odwróć śmierć od państwa Gibson i wróć ją im, aby ich to nieszczęście, co wiesz, nie spotkało”.

Sprawa stała się coraz bardziej interesująca. Ze względu na wzmiankę, „o nieszczęściu co to wiesz”, zagrażającym państwu Gibson, rodzinnie znanego plantatora bawełny z New Braunfels, nacelnik poczty zdecydował się pokazać list urzędowi śledczemu w St. Antonio. Agenci pokazując lewą stronę koperty w pewnym sklepiku usłyszeli od sprzedającej interesujące sennanie, że taką właśnie żółtą kopertę kupiła u niej tydzień temu podczas jarmarku jakaś

OSMIOLETNIA UBOGA DZIEWCZYNA,

która na zapytanie dokąd chce list wysłać odpowiedziała: „O, bardzo wysoko”.

Za pośrednictwem sklepniczki wyczekano w New Braunfels

już z pierwszych słów dziecka, które okazało się nad wiek rozropne, wydało się, że Katty (tak bowiem jej było na imię) jest w posiadaniu pewnej tajemnicy o zamierzonym na dzień 24 lutego zamachu na bogatego plantatora, inżyniera i przywódcę bandy, która miała dokonać napadu, był ojciec Katty, woźnica służący u Gibsona. On to, naradzając się wraz z towa-

Przedpotopowy potwór w jeziorze.

ODKRYCIE ANGIELSKIEGO PODRÓŻNIKA. — POTWÓR O CIELE JASZCZURA, ŁBIE ZA I SZYI PTAKA. — TRUDNOŚCI W SCHWYTANIU GO.

(—) Przed kilku dniami pismo nasze podało wiadomość, że w południowej Ameryce, w Patagonii, odkryto przedpotopowego potwora i że specjalna wyprawa naukowa ma się udać do tego kraju, aby zbadać dokładnie owe odkrycie. Obecnie dowiadujemy się o nowych szczegółach tego sensacyjnego w dziejach nauki wypadku.

Oto, jak ogłasza podróżnik angielski Sheffield, zwierzeń ten przeżywa w jeziorze, a ciała jego podobne jest do kolosalnego jaszczura, szyja zaś i łeb do piaka o niezmiernie długiej szyi.

Z ruchów, jakie dokonywał potwór w wodzie, Sheffield wywnioskował, że potwór musi być niezwykle wielkiej wagi i siły, bo za każdym po-

rzyszami, był podsłuchany przez swą córkę, która znała państwa G.

Katty, bojąc się ojca, uznała za stosowne zwrócić się z prośbą do Pana Boga. Stąd ów list w żółtej kopercie. Położenie agentów było jednak bardzo trudne, gdyż nie mogli zaraz aresztować, obawiając się słuźnie, że świadectwo małego dziecka mogło się wobec sędziów przysięgłych okazać motywem niedostatecznym.

POSTANOWIONO TĘDY DOPUŚCIĆ DO NAPADU.

Oznaczono dnia nad ranem trzech uzbrojonych agentów zajęło doskonale ukryte stanowisko w krzakach ogrodu bezpośrednio dotykającego mieszkania Gibsonów. Zgodnie z przewidywaniem Katty, napad odbył się 24 lutego i został krwawo odparty. Z trzech bandytów jeden przypłacił go ciężkim kalectwem, gdyż kula zmiażdżyła mu nos i rozorała policzek, a dwaj pozostali wpadli żywcem w ręce policji.

Wszyscy trzej siedzą obecnie w więzieniu, a mała Katty została wysłana na długą przejażdżkę morską, która ma uspokoić jej wzburzone niedawnymi przeżyciami młodociane nerwy.

Z SALI KONCERTOWEJ.

Pepito Arriola i Carmen Osorio w X. koncercie Związku muzyków pol.

Występ dwojga pianistów, w tej samej produkcji grających, przy akompaniamencie orkiestry symfonicznej, jest w koncertowych kronikach Krakowa niezmiernie rzadki oraz osobliwy, tem więcej, że do konkurencji z pianistą takim jak Pepito Arriola, który w własnym recitalu i na koncertach dobroczynnym, ujął sobie publiczność — stanęło dziecko bo ledwie dwunastoletnia dziewczeczka p. Carmen Osorio, podobno przyrodnia siostra i co ważniejsza uczennica artysty. Nie była to zatem gra konkurencyjna, lecz raczej pokazanie przez nauczyciela swej uczennicy. Co prawda, popie wywarł wrażenie nader dodatnie. Pianistka młodociana, wykazała wcale rozwiniętą technikę, duże poczucie rytmiki i śpiewność uderzenia. „Koncert” Beethovena, odegrany był nie tylko poprawnie lecz nawet z pewnym technicznym artryzmu przejawiającego się z młodzieńczej duszyczki, sympatycznej koncertantki. „Koncert fortepianowy Es-dur” również Beethovena, którego twórczości poświęcona była cała produkcja — zagrał p. Arriola z tym rozmachem, temperamentem i odczuciem, które podziwialiśmy na jego poprzednich występach. Orkiestra, która wykonała uwerturę „Egmont” nader poprawnie, akompaniowała pod batutą dyr. Wałewskiego, starannie obójgu wykonawcom. Stanisław Bursa.

ruszeniem potwora w powietrze wylatywały wysoce słupy wody.

Uczony podróżnik jest zdania, że pochwylenie żywcem przedpotopowego potwora będzie rzeczą niewykonalną, ponieważ na jeziorze tem niema żadnych większych stadków, z wyjątkiem małych łodai. Aby potwora pochwylić żywcem, potrzeba będzie zbudować specjalne okręty o płaskich dnach, by się potwór nie roztrzaskał o ostrą spód okrętów, pobudowanych w sposób zwykły.

Njadaleka przyszłość okaże, czy treść ta wiadomość nie jest tylko zwykłym „humbugiem” amerykańskim.

Kilka kamienie z wolnem i mieszkaniami, will, folwarków, sklepów z wolnem i mieszkaniami, kilka przedsiębiorstw przemysłowych, kilka fabrycznych sprzedawców, koncesjonowane Biuro Kupna i Sprzedaży realności, majątków ziemskich, etc. Dom dla Handlu i Przemysłu Jana Ropskiego, w Krakowie, ulica Szewska 5, telefon 22-48. Transport mebli wykonuje się własnymi wozami meblowymi. 8876

Atelier fotograficzne bez konkurencji na prowincji sprzedaje Biuro Jan Ropski, Szewska 5. 8877

Kilka miyaów parowych i wodnych w różnych okolicach okazynie sprzedaje Biuro Jan Ropski, Szewska 5. 8878

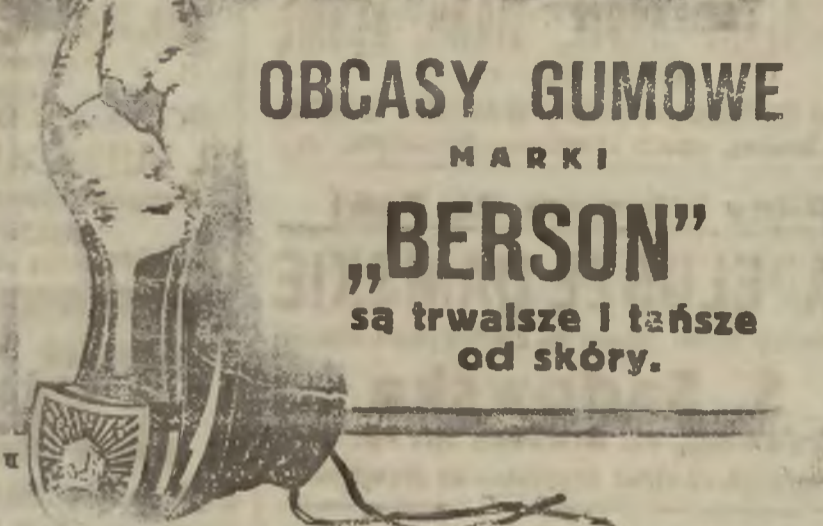
Kamienie z restauracją, koło teatru cena 12,000,000 Mp. sprzedaje Biuro Jan Ropski, Szewska 5. 8879

Dom 1-piętrowy z wolnem mieszkaniem w Krakowie, sprzedaje za cenę 5,000,000 Mp. Biuro Jan Ropski, Szewska 5. 8881

Wino nowo wybudowane wraz z urządzonym Hotelem i restauracją cena 16,000,000 Mp. sprzedaje Biuro Jan Ropski, Szewska 5. 8882

Wielką fabrykę (wypalarnię w wapna) sprzedaje Biuro Jan Ropski, Szewska 5. 8890

BERSON

OBCASY GUMOWE

MARKI

„BERSON”

są trwalsze i tańsze od skóry.

BERSON-KAUCZUK (Sp. z ogr. odp.)

SKŁADY FABRYCZNE:

Dla Galicji zachodniej:
Kraków — Straszewskiego 2.

Dla Polski wschodniej, Litwy i Wołynia
Warszawa
Kramy Nalewki, telefon 234-00.

Dla Polski zachodniej, Wielkopolski,
Gdańska i Górnego Śląska:

Dla Galicji wschodniej: 8622
Lwów, Nofmana Nr 20. 358

Łódź, Dzielna 14 (Róg Wschodni.)

ELEKTRO-

instalacje oświetlenia motorów telefonów dzwonek

dla dworców, fabryk, tartaków, młynów, mieszkań, sklepów itp. projektuje i wykonuje starannie a w cenie najprzystępniejszej 8817
BRON. OPALIŃSKI konc. eletr. Kraków, Dz. V Krzywa 5.

KAZDA Z PANI

może mieć przerobiony kapelusz na obecny sezon, według najnowszych fasenów. Przyjmuje również do farbowania

JAN KURZYDŁO

Pracownia kapeluszy, Kraków, Szewska 15

Gospodarstwa

28 mórg oszonnej ziemi. łąka z toriem kompl. żywym i martwym inwentarzem. Cena 3 miliony. 50 mórg dobrej ziemi, 5 mórg łąki z torfem, światło elektryczne, kompl. martwy i żywy inwentarz. Cena 5 milionów. 60 mórg buraczanej ziemi 7 milionów. 185 mórg buracz. ziemi 15 milionów, 336 mórg buracz. ziemi 38 milionów. 520 mórg dobrej ziemi 30 milionów, 200 mórg 14 milionów. 220 mórg buracz. ziemi 20 milionów, 1036 mórg dobrej ziemi 85 milionów, 2500 mórg 130 milionów. Wielki wybór wymienionych majątków z torfem, zabudowaniem, kompl. martwym i żywym inwentarzem, gospodarstw, hoteli, tartaków, kamienie i wszelkie przedsiębiorstwa. Zgłoszenia uprasza:

AGENCJE KOMISOWE H. KRZALEWSKI I S-ka.
Poznań, Stumykowa 30 II. p. Telefon 2478.

Z dworca Warszawa Nr. 9. Proszę zwać na firmę. Usługa bezpłatna. Osiedlam każdego. 8958

Nowo otwarta pracownia OPTYCZNO-MECHANICZNA TEODORA TOMASZKIEWICZA KRAKÓW, UL. FLORYAŃSKA 30

(wejście przez ścieżkę)
przyjmuje wszelkie reperacje w zakresie optycznym i elektro-mechanicznym wchodzące, jak aparaty laskarskie, przyrządy niwelacyjne, mikroskopów, barometrów, lornetek, binokli, okularów wszelkiego rodzaju.
Urządzenie dzwonek i telefonów.
Wykonanie punktuina. Ceny umiarkowane.

MASZYNY DO PISANIA i RACHOWANIA!

nawet zupełnie zniszczone

przyjmuje do gruntownej naprawy i czyszczenia

Pierwsza w Małopolsce Pracownia dla naprawy maszyn biurowych

Wykonuje dokładnie, prędko i pod gwarancją 8345

REVENA: mechanik Kraków Floryańska 3. Telefon 1577.

Majątki duża, mała, gospodarstwa, wille, domy, hotele, oberże, cukiernie, kawiarnie, restauracje, piekarnie, fabryki, tartaki, cegielnie, wielkie fabryki mebli, oraz najrozmaitsze obiekty przemysłowo-handlowe z ręk niemieckich. posiada do sprzedania — najwiękze na Pomorzu biuro 8509

„Reklama Pomorska”, Toruń, Stary Rynek 12.
Tel. 818.

Oddziały: Grudziądz — Bydgoszcz — Tczew — Gdańsk

PONCZOCHY DAMSKIE

w najmodniejszych kolorach i wielkim wyborze, pończochy i skarpetki dziesienne, rękawiczki, guziki, nioi i bawełny

poleca

Wiesław Szajdakowski i Ska

Kraków, ul. Szczepańska 11. 8971

Dla Kótek rolniczych znaczny opust.

WAZNE DLA PANI!

Jak nieprzyjemnie mieć twarz pełną węgry, piegów, plam itp. Paniom przysyłającym swój adres dam odpowiedź jak się tego wszystkiego pozbyć. Buzsze wiadomości przy określeniu choroby. Ilustrowane cenniki Nro 1080 środków kosmetycznych i higienicznych dla Pań i Panów przesyła:
ANNA FALK, Warszawa, Nowiniarska 14. m. 51. 8892

Do sprzedania

2-cylindrowa wentylowa maszyna parowa o sile 300 do 350 koni m.

wraz z kotłami w dobrym stanie

Ciśn. robocze 6 atm., 52 obroty na minutę.

Towarzystwo Akcyjne

Widzewskiej Manufaktury Bawełnianej

dawniej Heinzel i Kunitzer

Łódź - Widzew.

Szofer

swobodny, z 3-letnią praktyką przy samochodach ciężarowych z reperaturą obeznany poszukuje posady. 8860

SAMARIK
TUTKI i BIBULKI DO PAPIEROSÓW
z fabryki
WŁADYSŁAWA PAGACZA SP
W KRAKOWIE
są pierwszej jakości

PROJ. BIURO REKLAMY „PRASA”, KRAKÓW KARMELICKA 16.

KUPIĘ DRUKARNIĘ

(KOMPLETNA) — EWENTUALNIE POJEDYNCZE MASZYNY LUB CZĘŚCI SKŁADOWE DRUKARNI ORAZ MASZYNĘ ROTACYJNĄ NA DRUK STRON 10-12-16. — RÓWNIŻ POSZUKIWANE SĄ

MASZYNY DO SKŁADANIA „LINO”

ZGŁOSZENIA DO ADMIN. „GONCA KRAK.” POD „DRUKARNIA”.

Wyjaśnienia i porady
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Kraków. Dunajewskiego 7. Telefon 2502

OGŁOSZENIA

Administracja otwarta
od godziny 9—1 w południe i od godziny 4—7 wieczorem.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO

Od artysty malarza nabędę doniek z urządzeniem na peryferyach lub w okolicy Krakowa. Zgłoszenia do Biura Jan Ropski, ul. Szewska 15, Kraków. 8875

Kilka tysięcy drążków drewnianych, 70 cm. długości, 22 mm. średnicy kupi Technikum Kraków, Czarnowiejska 70. 8973

Kupię piec do palenia kawy firma M. Driller, Rzeszów, ul. Kreczmera. 8821

SPRZEDAŻ

Dozłazelnice (płytki do elektryki, Schaltplattchen) z prawdziwego lub sztucznego marmuru do nabycia. HOCHSTIM i Sp., Kraków, Starowieska 10. 8977

Baczność!

Do sprzedania na Kujawach i w Poznaniu, 100 gospodarstw od 5 do 300 mórg. Folwarki od 350 do 500 mórg (z niemieckich łąk) ziemia w wysokiej kulturze, bogaty, żywy i martwy inwentarz. Okazyjnie folwark przeszło tysiąc mórg w tym 400 mórg łąki, budynki murowane, dwór o 10 pokojach ogród owocowy 20 mórg blisko kolei i dużego miasta, żywy i martwy inwentarz nadkompletny, cena około 40,000 000 marek. 8880

Okazyjnie Magazyn mebli na sprzedaż z powodu stosunków rodzinnych połączony z stołami i dwupiętrową kamienicą murowaną, w centrum miasta, magazyn z dwiema wielkimi wystawnymi oknami, z wielkim zapasem mebli, cena razem około 6 milionów marek. Domy handlowe i przemysłowe, hotele, młyny parowe, fabryki, gościnnie, wille różnej wielkości przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe. Tylko dla poważnych refleksantów. Przeszczega się przed agentami na dworcach. 8981

Biuro pośrednicze w sprzedaży majątków w SOZIMISKI, Inowrocław, ul. św. Mikołaja 30.

Neo Fosfatyna Galena
stosowana w dziecięcych szpitalach św. Ludwika w Krakowie dała b. dobre rezultaty — do nabycia w aptekach. 8917

Doskonale

cukierki cytrynowe, miętowe, malinki, słazowe, landrynki, miodowe, rumowe, poziomki, migdałki, karmelki zawijane pomadkowe, owocowe kwasne, lrysy, wysyła odwrotną pocztą fabryka cukrów Stefana Postawki, Kraków-Podgórze, ul. Twardowskiego 12

NICI

na glizach papierowych i szpulkach drewn. motkach i zwojach na wszelkie potrzeby przędze dla tkactwa i innych celów. Stale na składzie nici i jedwabie zagraniczne poleca hurtem korzystnie:

Przędzarnia Nici Poznań Sw. Marcina 58, Telefon 2531.

Koszule męskie
elegancko, tanio i szybko wykonuje

PRACOWNIA BIELIZNY „KOZA”
Kraków, ul. Filipa 23 8931

Obuwiał Nie zwlekać z zakupem! Należy na sezon letni pantofelki w różnych kolorach i najmodniejszych kolorach. Wykwintne lakierki itp. po cenach bardzo przystępnych. Znamo solidna firma Gzela Brand, Kraków, S. arowska 1. 8911

Folwark

347 mórg dobrej ziemi w tem 55 mórg łąki z torfem i 52 lasu z obsiewami inwentarzem żywym i martwym, motor benzynowy, 8 koni, 23 bydła; 16 świń, 7 owiec. Dom murowany 6 pokoi kuchnia. Zbudowania dobre za 27 milionów Mkp. Zgłoszenia

Tomasz Stępiński 8954
Wągrowiec, Bydgoska nr. 10.
Województwo Poznańskie.

KOZNE

Pożyczki milion marek z zabezpieczeniem hipotecznym na doory procent poszukuje się. Zgłoszenia do biura ogłoszeń „Prasa”, Karłowicka 16, pod „Pomyślny interes”. 8847

Zgubiono kartę zwołania na nazwisko Matus Jozet, z Buczyny powiat Boenina, którą się unieważnia się. 8968

Ucznia do praktyki slusarskiej przyjmie Technikum Kraków, Czarnowiejska 70. 8865

Skradzioną kartę demobilizacyjną, w Krakowie, Stefana Bosowskiego, ur. w Czarnochowicach pow. Wieliczka, unieważnia się. 8970

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Bana Jozet, powiat Chrzanów, ur. 1890 r. 3 p. strzel. podhal., nieważnia się. 8976

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Bil Kazimierz, Brodia pow. Chrzanów, które unieważniam. 8975

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Jamroz Jan, z Poznaniowice Górnych, wystawione w Wieliczce, które unieważniam. 8967

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Scher Isaac Topper Izrael Gedana, ur. 1897 w Muszynie, które unieważniam. 8982

Hirsch Wolf Lustbader, urodzony 1897, w Brynocy, zgubił kartę powołania wraz z imiennymi papierami, które unieważniam. 8983

Zgubiono kartę tymczasowego bezterminowego urlopu na nazwisko Wiertel Stanisław, ur. 1902 z Oświęcimia, którą unieważnia się. 8979

WOLNE POSADY

Poszukuję przedstawicieli wszystkich gałęzi przemysłu, handlu, posiadających własną klientelę mogącą wywozić na zachód, nabywać towary zachodnie. „Reklama Polska”, Warszawa, Jasna 10. Dla „Ajencji”. 8980

MATRYMONIALNE

Posiłek miody, dobrze sytuowany przebywający w Ameryce, ożeni się z młodą dziewczyną, która by miała ochotę przenieść się na stałe do Ameryki. Zgłoszenia wraz z fotografią proszę nadsyłać do Adm. „Gonca Krak.” dla „Amerykanina”. 8957

ZIEMIANKI, ZBOZE, SIANO, SŁOMĘ

dostarcza wagonowo

Firma Rolniczo-Handlowa **WALENTY SURMA**
Sowliny, poczta Limanowa, Małopolska. 8984

Pilny telegram do Pań!

KAPELUSZE DAMSKIE

na obecny sezon poleca po umiarkowan. cenach

S. Sadowska 8972

w Krakowie, ul. Grodzka nr. 18, I. p.

Przyjmuje również kapelusze do przeróbki.

Nowy, dwupiętrowy

DOM MIESZKALNY

w powiat. mieście Wielkopojski na sprzedaż.

Zgłoszenia uprasza się nadsyłać pod „Dom” do Admin. „Gonca Krak.”. 8974

BLACHE MOSIĘŻNA

o różnych grubościach poleca ze składu

SPOŁKA TECHNICZNO-PRZEMYSŁOWA
R. GODYCKI-CWIRKO i S. A
Warszawa, Nowowiejska 14. Tel. 25-05.
PRZEDSTAWICIELSTWO 8952
WIELKOPOLSKIEJ HUFY MIEDZI W POZNANU.

SKARBEM każdego gospodarstwa jest

STUDNIA

Z OBFITĄ I SMACZNĄ WODĄ DO PICIA.

Punkta na żyłach źródłowych, w których takie studnie budować należy, oznicza spec. aparatem

J. MICHORECKI

Kraków, ul. św. Tomasza 9. 8978

Blizszych informacji udziela odwrotnie.

Materyał na ubranie męskie 4800 Mk lub Kostyum damski za 4800 Mk

Pomimo podrozenia towaru mam możność wysłać każdemu, kto przyśle mi swój adres, 3 metry najnowszego eleganckiego materyalu ubraniowego we wszystkich kolorach (gładkich)

Na całe ubranie męskie 4800 Mk lub kostyum damski za 4800 Mk

Materye ubraniowe w najnowsze drobniutkie krateczki! wszystkie kolory i odcieni, również w kolorze „malange” (wiosenny) w lepszym gatunku

za 3 metry na całe ubranie męskie 6900 Mk lub kostyum damski za 6900 Mk

Gatunek C za 3 metry 7800 Mk.

Materyał ubraniowy „Floryda I.” na wiosenne lub letnie ubrania kostyumy w najmodniejszych kolorach (jasnych i ciemnych) gładkich lub w krateczki za 2 metry 8600 Mk.

„Floryda II.” w lepszym gatunku za 3 metry 10.300 Mk.

„Floryda III.” w najlepszym gatunku za 3 metry 11.900 Mk.

Towar pierwszorzędnych fabryk.

Szuczki na damskie bluzki półwełniane we wszystkich kolorach 1150 Mk i 1375 Mk. Chuski duże rozmiar 160x160 cm. w najmodniejsze kraty i pasy jasne i ciemne 7500 Mk sztuka. Gatunek II 2100 Mk, półwełniane po 4200 Mk.

Chuski duże bajowe ciemne po 3700 Mk, wełniane po 5800 Mk i 7800 Mk, Szuczki na sponie 115 gładkie 1800 Mk, w krateczki 2500 Mk, czyste wełniane 5800 i 7800 Mk.

Półcienka kolorowe na koszule Stowackiego, fartuchy, ubranka dzieciinne i t. d. 575 Mk za m.

Szuczki na damskie spódnice w najmodn. kraty i pasy lub bez takowych po 2700 Mk.

NA PALTA DEMISEZONOWE.

Materyał „DEMI” na palta męskie wiosenne lub jesienne w najmodniejsze kolory jasne lub ciemniejsze (oprócz czarnego) kraty po lewej stronie (bez podszewki). Praktyczne i niezbędne dla każdego, który pragnie zaopatrzyć się w eleganckie palto demisezonowe. Cena za 1 metr. 8500 Mk, gatunek II. 7500 Mk, gatunek III. 8700 Mk za 1 metr.

Wysyła się bez zadatku przez pocztę za zaliczeniem. Przesyłka i opakowanie na rachunek kupującego.

Bez wszelkiego ryzyka! Kupujący nieczem nie ryzykuje, gdyż jeśli towar nie podoba się, to w przeciągu 14 dni od otrzymania towaru takowy odbieram z powrotem i zwracam pieniądze. — Zamówienia adresować:

M. BERNSTEJN, WARSZAWA, DZIELNA 25 G. K.

Otrzymałem niezliczoną ilość listów dziękczynnych od moich klientów. Niektóre z nich niżej przytaczam:

1. Szan. Panie! Za towar otrzymany składam staropolskie „Bóg zapłać” i nadmieniam, że jestem w zupełności zadowolony. Wincenty Sulek, Jędrzejów z Kielecka, ul. Klasztorna nr. III do Kybskiego.
2. W. Panie! Materyał otrzymałem, z którego jestem zadowolony i składam Panu serdeczne podziękowanie. Józef Dyszkiewicz, Wisła, Posterunek żandarmerji.
3. Szan. Panie! Materyę na ubranie otrzymałem i jestem zadowolony, że otrzymałem dobrą materyę, jakiej się nie spodziewałem. Szacunek dla Pana. Karkat, sierżant sztab. W. P. Dow. 12 dyw. piech. Oddział II szt. Tarnopol.
4. W. Panie! Za towar otrzymany od WP. serdecznie dziękuję i jestem ze wszystkiego zadowolony. Leopold Zagan, Zebrzydowice 22, Śląsk Polski.
5. Szan. Panie! Dzisiaj t. j. 10 lutego otrzymałem zaliczkę Pańską wysłaną 17 lutego, list również za które przesyłam Panu serdeczne podziękowanie. Towar bardzo mi się podoba, również moim kolegom. A. Walas, tużn. żelazna, Steporów. ziemia Radomka.
6. Szan. Panie! Za otrzymaną materyę na ubranie bardzo dziękuję, gdyż nie spodziewałem się w tak dobrym gatunku materyę za żadaną cenę oraz otrzymać przesyłkę w tak krótkim czasie. Firmę WP. polecam wszystkim pragnącym otrzymać dobry i tani materyał. Franciszek Pasinowicz, Majst. Wojsk. Sambor. ulica Kopernika.
8. W. Panie! Za poprzednią przesyłkę dziękuję i jestem z niej zadowolony. Stefan Madej, Kraków-Podgórze, ul. Długosza 7.
8. Szan. Panie! Dziękuję Sz. P. za materyę, bardzo mi się spodobała. Jakubowski Paweł, Orlik, poczta Lubnia, pow. Chojuński, Pomorze. 8886